

De mierenkweker van Maastricht

Wist u dat alle mieren samen meer wegen dan alle mensen op aarde? En dat, terwijl u deze zin leest, er zeventienhonderd miljoen mieren geboren worden? De ogen van Fred Verseijden, de plaagdierdeskundige van de Gemeente Maastricht, gaan schitteren als het gesprek op mieren komt. Hij is dan ook enthousiast verzamelaar, geeft lezingen over mieren en bouwde zelfs een "mierenboerderij". Een 'bestrijder' aan het woord over zijn liefde voor (plaag)mieren.

Mieren kweekkast

Als plaagdierdeskundige komt Fred Verseijden vaak in aanraking met mieren. Naast de inheemse - ook met tropische soorten, zoals de faraomier: deze minuscule kleine soort kan hier prima overleven. De faraomier is gevreesd omdat hij een alleseter is met een voorkeur voor vlees en onder andere bacteriën overbrengt. Fred: "Tijdens een radio-interview zei ik: als u in de winter mieren ziet, dan klopt er iets niet en moet u mij bellen. Ik werd meteen gebeld door een mevrouw die in de winter last had van mieren in de planten op de vensterbank. Zodra ze de planten water gaf, kwam er een ware volksverhuizing op gang waarbij mieren hun eitjes en larven verplaatsten naar een drogere plek. Het bleken tropische witvoetmieren te zijn en de plant had ze van haar zoon gekregen, die werkzaam is in een hortus botanicus.....Nu leven ze met hun plant in een glazen bak bij mij thuis."

Naast de tropische mieren staan er ook 28 in- en uitheemse volken in zijn woonkamer. Niet alleen voor zijn eigen plezier, maar ook om de natuureducatie te bevorderen. Fred is namelijk verbonden aan het centrum voor Natuur- en Milieu Educatie in Maastricht.

Loopkast met laptop

Als imker was Fred bekend met een bijenkast (kijkkast) en hij bouwde om het mysterieuze mierenvolk beter te kunnen bestuderen een formicarium of mierenboerderij, een soort terrarium waarin een volledige mierenkolonie onderhouden wordt. In deze 'kijkbak' leven de mieren onder een glasplaat met allerlei looproutes. Hiermee kun je hun gang goed volgen. Fred: "Aan een laptop heb ik een digitale microscoop bevestigd, die ik op de glasplaat zet, zodat je heel goed kunt inzoomen op de mieren en er foto's en filmpjes van kunt maken." Het formicarium is gebruikt bij het centrum voor Natuur- en Milieu Educatie, waar Fred vanwege zijn kennis en bevoegdheid vaak gevraagd wordt om voor basisschool leerlingen en Pabo studenten een verhaal te houden.

Fred is ook regelmatig ergens te vinden met een informatiestand, waar mensen mieren en andere plaagdieren kunnen bekijken, ter determinatie kunnen aanbieden en er uitleg over kunnen vragen.

Willen weten

Door zijn zoektocht naar insecten kwam Fred ook twee voor Nederland nieuwe soorten tegen: de snuitkever *Otiorhynchus meridionalis* (www.maastrichtaktueel.nl) en op het Vrijthof de netwants *Corytucha ciliata* (www.nederlandsesoorten.nl). Beide soorten zijn nu officieel beschreven door biologen van Naturalis. Fred: "Ik heb onlangs bij het KAD de cursus van Peter Boer gevolgd, want als ik geïnteresseerd raak, dan wil ik van dat onderwerp ook echt alles weten... en ik houd niet alleen mieren maar houd ook van ze. Ik krijg steeds meer respect voor ze. Mieren kunnen veel meer dan wij weten en denken. Ze werken dag en nacht. De groep is perfect georganiseerd en iedere mier heeft zijn taak. Mieren die ziek zijn, vermijden contact met andere mieren om de kans op besmetting te verkleinen. Bovendien zijn mieren erg nuttig, want ze ruimen grote hoeveelheden schadelijke insecten op. Bij een aantal planten spelen ze een onmisbare rol in de verspreiding van zaden. Sommige tropische volken hebben meerdere koninginnen en overleven daardoor beter... Ze zijn nietig en groots tegelijk! De cursus van het KAD over mieren was bijzonder leerzaam. Vooral het determineren van de verschillende soorten gaat makkelijker met de handvatten van deze deskundige. Sommige hebben tot de verbeelding sprekende namen zoals de 'glimmende dikkop mier'. Een groot aantal mieren liggen in de diepvries om later te determineren. Ik hoop er nog zoveel van te leren."

Formicarium